

PHƯƠNG HƯỚNG HOẠT ĐỘNG CỦA LIÊN HIỆP THƯ VIỆN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHU VỰC PHÍA NAM NĂM 2001-2003

Đương hướng hoạt động của Liên hiệp nhiệm kỳ 2001-2003 là phần cụ thể hóa, chi tiết hóa Dự thảo Phương hướng hoạt động của Liên hiệp đã được công bố sau khi có kết quả bầu cử Ban thường trực của Liên hiệp nhân dịp hội nghị thành lập Liên hiệp Thư viện các trường Đại học khu vực phía Nam ngày 07-06-2001.

Căn cứ theo mục đích của Liên hiệp đã được xác định trong bản Dự thảo Điều lệ là: *"Liên kết các thư viện thành viên cùng hỗ trợ, hợp tác tiến tới liên thông, phát triển đồng bộ, nhằm phục vụ tốt công tác giảng dạy, học tập và nghiên cứu"*, Liên hiệp đã đề ra những phương hướng hoạt động cụ thể sau đây thông qua 3 nhiệm vụ chính:

Với nhiệm vụ liên kết, hợp tác để phát triển :

1. Liên hiệp dự trù xây dựng một mô hình liên thông thư viện giữa các thư viện phát triển cao nhất trong Liên hiệp. Sự lựa chọn các thư viện phát triển cao để tham gia vào mô hình liên thông này dựa vào kết quả thăm dò khảo sát của Liên hiệp thông qua các Bản vấn đề lục gửi cho các trường, học viện, trung tâm. Qua đó, thư viện của các đơn vị này sẽ được phân loại thành các thư viện đã đạt được các tiêu chuẩn cao về nghiệp vụ và các thư viện cần được nâng cao về nghiệp vụ. Lãnh đạo của các thư viện có sự phát triển cao nhất

trong Liên hiệp, từ 8, 10 đến 15 đơn vị sẽ cùng hợp lại để thảo luận, thống nhất về các kỹ năng nghiệp vụ, nhân viên của các thư viện này sẽ được huấn luyện thêm về các kỹ năng thư viện hiện đại để có thể tiến hành được việc liên thông giữa các thư viện trong mô hình một cách hoàn hảo, chẳng hạn như các hoạt động:

- Chuẩn hóa nghiệp vụ cao độ.
- Chia sẻ biên mục để tiến tới phối hợp biên soạn mục lục liên hợp giữa các thư viện khiến mỗi thư viện thành viên trong mô hình này đều có thể truy cập được cơ sở dữ liệu thư tịch của các thư viện khác trong nhóm.
- Cho mượn liên thư viện bằng cách chuyển đi các tài liệu được yêu cầu mượn qua hệ thống trực tuyến hay qua fax.
- Chia sẻ nguồn tài liệu bằng sự phối hợp kế hoạch bổ sung sách báo, nhất là các tạp chí chuyên ngành bằng ngoại văn, mỗi thư viện trong nhóm chỉ mượn sách báo ngoại văn thuộc trọng điểm các ngành đang giảng dạy hay nghiên cứu tại đơn vị mình. Các sách báo ngành khác có thể mượn hay sao chụp qua hệ thống mượn liên thư viện. Mô hình liên thông này cũng tổ chức sao chụp, nhận thêm các tư liệu quý hiếm, cung cấp cho các thư viện trong mô hình.

2. Các thư viện khác cần được hướng dẫn nâng cao nghiệp vụ sẽ kết hợp lại để được bồi dưỡng thêm. Liên hiệp sẽ giúp lập kế hoạch hiện đại hóa cho các thư viện thành viên này trong việc phối hợp mua sắm trang thiết bị và trong việc điều phối các cán bộ thư viện của các đơn vị khác để hỗ trợ xây dựng và huấn luyện.
3. Khi mô hình liên thông thư viện nói trên đã hoạt động điều hòa và phát triển mạnh và khi các thư viện thành viên khác đã được nâng cao nghiệp vụ để đạt tới các tiêu chuẩn hiện đại, mạng lưới liên thông này sẽ được mở rộng để thu nhận thêm các thư viện thành viên khác hội đủ tiêu chuẩn.
4. Liên hiệp cũng dự trù xuất bản "**Bản tin nội bộ**" để thông báo các hoạt động, kinh nghiệm tiên tiến, các sáng kiến cải tiến, hợp lý hóa các quy trình công tác thư viện, phổ biến kịp thời các tài liệu chỉ đạo, hướng dẫn phương pháp nghiệp vụ.
5. Liên hiệp sẽ kết hợp chặt chẽ với Liên hiệp Thư viện các trường Đại học khu vực phía Bắc để từng bước thống nhất nghiệp vụ.

Với nhiệm vụ tư vấn chuyên môn :

Liên hiệp sẽ tích cực trong việc :

1. Đề xuất với Bộ Văn hóa - Thông tin và Bộ Giáo dục và Đào tạo việc thống nhất quy trình kỹ thuật thư viện hiện đại, qua việc biên dịch và phổ biến rộng rãi Quy tắc Mô tả theo Tiêu chuẩn Quốc tế (ISBD), Quy tắc Biên mục của Anh-Mỹ (AACR2), dựa theo ISBD, Bảng Phân loại thập phân Dewey (DDC), biên soạn các tiêu đề đề mục dựa theo Danh mục các Tiêu đề Đề mục của Thư viện Quốc hội Hoa Kỳ (LSCH), thống nhất ba loại mục lục: mục

lục nhan đề, mục lục tác giả và mục lục đề mục, thống nhất quy tắc xếp giá (xếp giá theo môn loại), thống nhất quy định về tổ chức kho (kho mở), nghiên cứu việc biên soạn một phần mềm quản lý thư viện chung.

2. Phối hợp nghiên cứu biên soạn tài liệu hướng dẫn nghiệp vụ theo các quy trình kỹ thuật nêu trên chẳng hạn Liên hiệp đang dự trù cho biên dịch và xuất bản cuốn: Conversion Dewey-LC-Subject Headings gồm bản liệt kê, đối chiếu các số phân loại Dewey, số phân loại LC và tiêu đề đề mục LC.
3. Nghiên cứu đề xuất với các Bộ, Vụ liên quan (Bộ Văn hóa - Thông tin và Bộ Giáo dục và Đào tạo) việc cải tiến chương trình Thư viện Thông tin học trong nước sao cho phù hợp với đà phát triển của ngành Thư viện Thông tin học trong khu vực và trên thế giới hiện đại.
4. Nghiên cứu kiến nghị với Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo cùng các Bộ chủ quản về chế độ chính sách đối với cán bộ thư viện của các thư viện thành viên trong Liên hiệp.
5. Đề nghị Bộ Giáo dục và Đào tạo và các bộ chủ quản khen thưởng các thư viện có thành tích xuất sắc trong việc phối hợp hoạt động giữa các thư viện .

Với nhiệm vụ bồi dưỡng nghiệp vụ:

Liên hiệp có chủ trương :

1. Tổ chức các lớp tập huấn về kỹ năng thư viện căn bản cho các nhân viên thư viện chưa hề qua các lớp huấn luyện về nghiệp vụ và bồi dưỡng chuyên sâu về biên mục mô tả, biên mục đề mục, phân loại, tham khảo, tự động hóa thông tin thư viện, thư

viện điện tử cho các cán bộ thư viện đã qua các trường lớp đào tạo về ngành Thư viện Thông tin học nhưng chưa nắm bắt được các quy trình kỹ thuật thư viện hiện đại. Các khóa tập huấn và bồi dưỡng này được tổ chức theo từng học phần logic. Học viên học xong học phần này có thể xin theo học tiếp học phần khác ở trình độ cao hơn hay đào sâu hơn. Các nhân viên, cán bộ thư viện của các thư viện thành viên, tùy theo mức độ đóng góp với Liên hiệp có thể được cử theo học miễn phí, Liên hiệp dự trù mỗi năm tổ chức 4 khóa học do Liên hiệp soạn thảo.

2. Nghiên cứu soạn thảo giáo trình cho các khóa tập huấn và bồi dưỡng.

3. Thường xuyên tổ chức những hội thảo chuyên đề đồng thời mở rộng quan hệ hợp tác và xin tài trợ để mời một số chuyên gia nước ngoài để tổ chức những buổi hội thảo hay tập huấn về thư viện hiện đại và chuẩn hóa.

Trên đây là các phương hướng hoạt động của liên hiệp trong nhiệm kỳ 1 mà kế hoạch thực hiện ở trong tầm tay của liên hiệp nếu được sự ủng hộ nhiệt tình và sự gia nhập đồng đảo của quý thư viện các trường Đại học, Học viện, Cao đẳng, Trung học chuyên nghiệp, Trung tâm đào tạo, Viện và Trung tâm nghiên cứu.

**LIÊN HIỆP THƯ VIỆN CÁC TRƯỜNG
ĐẠI HỌC KHU VỰC PHÍA NAM**

***“Trong Xã hội Thông tin,
các Thư viện sẽ phải trở thành Trung tâm chuyển giao tri thức
với các biện pháp và phương tiện của công nghệ thông tin”.***

TS. David Baker, Giám đốc Thư viện ĐH East Anglia, Norwich, Anh quốc phát biểu
tại cuộc Hội thảo quốc tế ***“The Future of Academic Library Management”***
do Hội đồng Anh tổ chức tại Viện ĐH East Anglia,
Norwich, ngày 23/3/1998.